

**ASKERÎ İŞYERLERİ İLE YURT GÜVENLİĞİ İÇİN GEREKLİ MADDELER
ÜRETİLEN İŞYERLERİNİN DENETİMİ, TEFTİŞİ VE BU İŞYERLERİNDE
İŞİN DURDURULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK**

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi/Sayısı: 16.08.2013/28737

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; askerî işyerleri ile yurt güvenliği için gerekli maddeler üretilen işyerlerinin çalışma hayatına ilişkin denetim ve teftişi ile sonuçlarına dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, askerî işyerleri ile yurt güvenliği için gerekli maddeler üretilen işyerlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 91 inci maddesi ile 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Askerî işyerleri: Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı (Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlığı) ve İçişleri Bakanlığı (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı) tarafından doğrudan doğruya işletilen askerî işyerlerini,

b) Diğer askerî işyerleri: İkili veya çok taraflı uluslararası anlaşmalar ile Türkiye’de kurulan askerî işyerlerini,

c) Yurt güvenliği için gerekli maddeler üretilen işyerleri: 29/6/2004 tarihli ve 5201 sayılı Harp Araç ve Gereçleri ile Silâh, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit ve ilan edilen denetime tabi harp araç ve gereçleri ile silah, mühimmat ve bunlara ait yedek parçalar ve patlayıcı maddeler üreten işyerlerinden (a) ve (b) bendi kapsamı dışında kalan işyerlerini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teftiş Yetkisi ve İşin Durdurulması

Askerî iş müfettişleri

MADDE 5 – (1) Askerî iş müfettişleri, askerî işyerlerinde yapılacak teftişlerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı iş müfettişleriyle aynı yetki ve sorumluluklara sahiptir.

Askerî işyerlerinin denetim ve teftişi

MADDE 6 – (1) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen askerî işyerlerinin çalışma hayatına ilişkin denetim ve teftişi askerî iş müfettişleri tarafından yapılır. Askerî iş müfettişleri tarafından yapılan denetim ve teftişler, çalışma hayatı ile ilgili mevzuatın işyerlerinin denetim ve teftişi ile ilgili hükümlerine göre yürütülür.

(2) Askerî iş müfettişlerinin işin durdurulması kararları dâhil her türlü denetim ve teftiş raporlarının işyerlerine tebliği, ilgililere duyurulması ile uygulanması ve izlenmesi işleri Millî Savunma Bakanlığınca yürütülür.

Diğer askerî işyerleri ile yurt güvenliği için gerekli maddeler üretilen işyerlerinin denetim ve teftişi

MADDE 7 – (1) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde belirtilen işyerlerinin denetim ve teftişi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı iş müfettişlerince yapılır.

(2) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen diğer askerî işyerlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının hangi iş müfettişlerinin teftiş edeceği Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Millî Savunma Bakanlığına bildirilir. Bu müfettişlere Millî Savunma Bakanlığınca söz konusu askerî işyerlerinin teftişi için özel kimlik kartı verilir. Özel kimlik kartı verilenler, teftişe başlamadan önce özel kimlik kartlarını işveren vekiline göstermek zorundadır. Teftiş yetkileri her ne sebeple olursa olsun sona eren iş müfettişlerinin özel kimlik kartları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Millî Savunma Bakanlığına iade edilir.

(3) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen diğer askerî işyerlerinin unvanları, adresleri, faaliyet konuları ve bu bilgilerle ilgili değişiklikler Millî Savunma Bakanlığınca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirilir.

(4) Bu maddenin uygulanmasında; 4/6/2010 tarihli ve 27601 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Savunma Sanayii Güvenliği Yönetmeliğinin 16 ncı maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen hükümler saklıdır.

Teftiş zamanı ve işyeri belgeleri

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan işyerlerinin denetim ve teftişleri işyerlerinin çalışma saatleri içinde yapılır ve bu işyerlerine ait kayıt ve belgeler her ne sebeple olursa olsun işyeri dışına çıkartılmadan işyerinde incelenir.

Askerî işyerlerinde işin durdurulması

MADDE 9 – (1) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında yer alan askerî işyerlerinde aynı Kanunun 25 inci maddesi gereğince yapılacak işin durdurulması işlemleri 30/3/2013 tarihli ve 28603 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre yürütülür. Ancak, anılan Yönetmelikte İş Teftiş Kurulu Başkanlığına verilen görevler Askerî İş Teftiş Kurulu Başkanlığınca yerine getirilir ve işin bir bölümünü veya tamamını durdurma kararı vermeye yetkili heyet iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftişe yetkili askerî iş müfettişlerinden oluşturulur.

Diğer askerî işyerleri ile yurt güvenliği için gerekli maddeler üretilen işyerlerinde işin durdurulması

MADDE 10 – (1) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde belirtilen ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında yer alan diğer askerî işyerleri ile yurt güvenliği için gerekli maddeler üretilen işyerlerinde aynı Kanunun 25 inci maddesi gereğince yapılacak işin durdurulması işlemleri İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre yürütülür. Ancak, işin bir bölümünü veya tamamını durdurma kararı vermeye yetkili heyetüyelerinden biri iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftişe yetkili askerî iş müfettişleri arasından seçilir.

(2) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen diğer askerî işyerlerinde işin bir bölümünü veya tamamını durdurma kararı vermeye yetkili heyet içerisinde yer alacak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı işmüfettişlerinin Millî Savunma Bakanlığınca verilmiş özel kimlik kartına sahip olmaları gerekir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler ve atıflar

MADDE 11 – (1) 1/8/2004 tarihli ve 25540 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Askerî İşyerleriyle Yurt Güvenliği İçin Gerekli Maddeler Üretilen İşyerlerinin Denetim ve Teftişi Hakkında Yönetmelik ile 11/1/1989 tarihli ve 20046 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Askerî İşyerleriyle Yurt Emniyeti İçin Gerekli Maddeler İmal Olunan İşyerlerinde İşin Durdurulmasına veya İşyerlerinin Kapatılmasına Karar Vermeye Yetkili Komisyonun Yapısı, Çalışma Şekli ve Esasları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yönetmeliklere yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığınca birlikte hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ile Millî Savunma Bakanlıklarında yürütür.